

Zborovanje županov iz celjskega sreza

CELJE, 19. decembra.

V petek 16. t. m. se je vršilo v Celju v Obrtnem domu zborovanje županov iz celjskega sreza, ki je bilo zelo dobro obiskano. Navzočih je bilo 66 županov in občinskih odbornikov, ki so zastopali 29 občin.

Zborovanje je otvoril in vodil župan celjske okoliške občine g. Vinko Kukovec, ki je uvodoma pozdravil navzočega sreskega načelnika g. dr. Hubada in referenta županske zveze g. Gorkiča. G. Kukovec je povdarjal, da se župani in občinski odborniki zavedajo velikih dolžnosti, ki so jih prevzeli, zlasti v sedanjem težkem gospodarskem položaju, in pričakujejo od zborovanja, da bodo dobili enotne smernice za bodoče delo. Želel je, da bi se zborovanje vršilo v duhu smotrenosti in solidarnosti. Gosp. Gorkič, referent banske uprave in tajnik Zveze županov v Ljubljani, je nato v enournem predavanju razmotrival smernice o sestavljanju občinskih proračunov z ozirom na predpise zadevnih zakonov. V podrobnosti je očitel naloge občin, izdatke, ki jih morajo te izkazati v proračunih, kako je razpoložiti načrte proračunov, kje je iskati kritja. Obravnaval je razmerje šolskih občin do občinskih uprav, prispevke občin za kmetijske sklade itd. O vsaki posamezni točki se je vršila obširna debata, ki so se je udeleževali skoro vsi navzoči. Iz debat je bilo posneti, da delajo občinam največje težave trošarine, ki so bile z dosedanjim zakonom omejene. G. Goričan je zahteval, naj da finančna direkcija v Ljubljani finančnim edinicam nalog, da pobirajo za občine trošarine na sadjevec. Ako bodo morale občine same vršiti to pobiranje, ne bo do mogle niti toliko pobirati, kolikor bi stalo to delo. Sreski načelnik g. dr. Hubad je podal razna pojasnila na vprašanja zborovalcev, zlasti glede prispevkov za kmetijske odbore.

Sledile je sklepanje o ustanovitvi pododbora županske zveze za srez Celje. Pravila, ki jih je prečital gosp. Žabkar, so bila v celoti odobrena in sprejeta. Izvoljen je bil širši odbor, ki ga tvorijo župani vseh občin celjskega sreza; za predsednika je bil

izvoljen g. Vinko Kukovec, župan okoliške občine celjske, za podpredsednika pa g. Josip Kožuh, župan občine Škofja vas. Tajnik je g. Joško Cajhen, župan teharske občine, blagajnik g. Goričan, župan občine Višnja vas.

Da bo mogel pododbor živahneje delovati, je bila izvoljena eksekutiva ali ožji odbor, ki ima pravico vršiti tekoče posle. To eksekutivo tvorijo poleg predsednika, podpredsednika, tajnika in blagajnika še sledeči gg. župani in odborniki: Lavrič, Klajnshek, Lorber, Omladič, Pušnik, Košir, Ocvirk in Srebotnjak. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. Jerala in Kolar. Za zapisničarja je bil določen g. Žabkar.

Pri slučajnostih se je med drugim obravnavalo vprašanje brezposelnosti. Ugotovilo se je, da je nujno potrebno, da se zadržujejo brezposelni čim več v svoji domovinski občini, ker le na ta način se da kontrolirati resničnost nezaposlenosti in izločiti osebe, ki vsled delomrznosti izražajo fond, določene za res potrebne nezaposlene delavce. Občine naj po možnosti zaposlujejo brezposelne pri javnih delih, popravilih cest, mostov itd. Končno je zbor apeliral na bansko upravo, da naj poskrbi za ukinitev prepovedi točenja izabele, ki je popolnoma nedolžna pijača. Marsikateri kmetovalec ne more prodati tega pridelka ravno zaradi prepovedi točenja, ne more pa dobiti dohodkov druge, da bi zmožni davke in druge dajatve.

Sreski načelnik g. dr. Hubad je opozarjal župane na bodoči zakon o občinah. Razmišljajo naj o potrebnih komasacijah občin in naj stavijo zadevne predloge najkasneje do 15. januarja 1933.

Razpravljalo se je še o mnogih drugih predlogih in nasvetih. Zbor je trajal do 13. in je bil zaključen pod utisom, da bi bilo za občinsko gospodarstvo in enotnost postopanja zelo potrebno, da bi se tako zborovanja županov, na katerih bodo mogli zastopniki občin prednašati razne želje, zahteve in kritike, vršila pogostejše.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejši odvajalno sredstvo.

DOMAČE VESTI

d Narodna skupščina. Na seji Narodne skupščine v petek 16. t. m. je bilo prečitanih več interpelacij. Največ in sicer 12 interpelacij je vložil narodni poslanec Alojzij Pavlič, ki so mu nadeli ime interpelacijski poslanec. Narodni poslanec Pavlič je tudi ustmeno interpeliral predsednika Narodne skupščine, zakaj se stenografski zapisniki o sejah Narodne skupščine ne tiskajo v latinici in zakaj sta bili odpušteni ena slovenska in ena hrvatska strojepiska. Predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi je interpelantu odgovoril, da je ta njegova interpelacija docela neumestna in neosnovana. Zapisniki Narodne skupščine se tiskajo izmenoma v latinici in cirilici, zaradi štednje pa nista bili odpušteni samo ena slovenska in ena hrvatska strojepiska, marveč tudi večje število srbskih kakor tudi več drugega uradništva. Predsednik dr. Kumanudi je pripomnil, da hoče narodni poslanec Pavlič s svojimi neosnovanimi interpelacijami samo ovirati delo Narodne skupščine in da bo zaradi tega prisiljen uporabiti proti njemu določbe čl. 27. skupščinskega poslovnika in staviti Narodni skupščini vprašanje, ali naj se poslancu Pavliču sploh še dovoli, da stavlja tako neosnovane in neupravičene interpelacije. Narodna skupščina je nato po krajših razpravah soglasno odobrila zakon o dopolnitvi zakona o prehrani pasivnih krajev in zakon o podaljšanju olajšav za šumsko industrijo. Nato je Narodna skupščina sprejela zakon o naknadnih in izrednih kreditih, ki jih je finančni odbor znižal od 147 milijonov na 74.608.100 Dir. Glede povišanja nekaterih davkov in taks je bila sprejeta določba, da smejo podeželske občine v bodoče pobirati na vino 1 Din, mestne občine pa 1.50 Din trošarine. Za žganje ostane dosedanja maksimalna trošarina 5 Din za hektolitrsko stopnjo še nadalje v veljavi.

d Senat je v petek 16. t. m. soglasno odobril podaljšanje začasnega zakona o zaščiti kmetov, zakonski načrt glede izprememb in dopolnitev zakona o zobozdravstvenih in zobnih tehnikah pa je bil z nekaterimi spremembami in dopolnitvami vrnjen.

Narodni skupščini, ki bo o tem zakonskem načrtu ponovno razpravljala. Senat je v nedeljo 18. t. m. po daljši delati odobril zakon o avtentičnem tolmačenju čl. 110. uradniškega zakona. Vsi govorniki so izjavili, da bi se naj končno tudi v naši državi uvedla stalnost javnih državnih namočencev kot eno največjih jamstev dobre in objektivne uprave. Senat je tudi sprejel nujnost predloga o naknadnih kreditih in njihovem pokritju, tako da bodo minister socialne politike, minister pravde in prosvetni minister še pred božičem razpolagali s krediti za rešitev najaktualnejših zadev svojih resorov.

d Izpremembe v poslovanju Poštne hranilnice. Prometni minister je potrdil izpremembe in dopolnitve v navodilih za poslovanje Poštne hranilnice. Knjižica s 50 čeki bo odslej veljala 27.50 Din. V tem znesku je všteta tudi taksa po 25 par za vsak ček, ki bo vtisnjena na vsakem kosu. Ček je treba predložiti v izplačilo v zakonskem roku 5 dni, če sta ti, ki ček izda, in tisti, ki ga vnoveči, v istem mestu, v nasprotnem primeru pa traja ta rok 15 dni. Če je oseba, ki ček prejme, v inozemstvu, traja ta rok 20 do 60 dni. Poštna hranilnica lahko ček tudi kasneje izplača, vendar največ v roku 6 mesecev, če ček dotlej ni bil preklanc. Lastniki čekov lahko odredijo na pošti, ki jim dostavlja poštne položnice, naj jim jih ne izplačajo, marveč takoj prenesejo na njegov čekovni račun, to pa ne velja za ekspresne in brzogajne poštne položnice. Lastnik čekovnega računa mora v to svrhu izdati pošti pooblastilo za ta prenos. Obresti pri Poštni hranilnici bodo odslej znašale 4%. Posameznik lahko ima samo eno hranilno knjižico Poštne hranilnice na svoje ime. Kdor bi jih imel več, izgubi pri drugih obrestih.

d Dunajska vremenska napoved za torek 23. decembra: Še nikakih sprememb, pojačenje južnih vetrov tudi na gorah.

d Živčno bolnim in otožnim nudi mila »Franc Jožefova« voda dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je uporaba »Franc Jožefove« grenčice pri težkih

Lepe sveže **bonbonjere**, fini **bonboni** in razni **božični obeski** lastnega tovarniškega izdelka po nizkih cenah pri trdki

Sveže dospel: lepe nove rozine, čokolada, mandlji, lešniki, datlji, orehova jedra, likerji, šampanjec, buteljčna in specialna inozemska vina, jamaica rum, konjak in drugo

ANTON FAZARINC • CELJE

V. GABERSKI:

Skromni junaki

(Konec poglavja)

(Iz zbirke »Brez slave«)

Kaj vem, kakí visoki gosti že so bili napovedani. Gospodar je podoficirju in drugim, ki jih je vzel na vrt na poslednje oglede, izjavil, da jutri. Za rana bo treba izkrčiti plemenito rast, da bo opoldne omaščena in za-beljena na mizi. Kakor se za izredne čase spodobi.

Pa da bi te! Ko so za rana ob svitu prišli po letino, žetve ni bilo. Po noči se je bil pritepel iz prijateljskih vrst od nekod sovražnik in je ukradl zlahtnino. Pri komandi je bil potem pol ure daleč na okoli velik poplah, in preiskovali so na vse strani nekaj dni, kdo bi utegnil biti tat. Pa tata ni bilo in belušev tudi ne.

Obed pri komandi je bil seveda brez bahatih belušev in bolj skromen; kakor pač pritiče času. Njegova prevzvišenost je bila prilično potolčena. Kaj mislite, koliko prečutih

noči, skrbi in znoja; pa tako malo spoštljivosti pri podložnikih!

Ko sem bil pri polku, je tam služboval star major, ki je bil magaciner nad magacinerji. Koliko je bilo tam zbranih in sphanih raznih cap! Kdor je prišel k vojakom, se je moral sleči in oddati hlače, suknjo, klobuk in kar je takega. Samo perilo in čevlje si je smel obdržati za erarsko rabo. Civilnim zadevam niso posvečali posebne pozornosti. Vojakovo preteklost so trdno zvezali, pritrdili na sveženj listič z imenom, na polj papirja pa so posebej zabeležili ime, število svežnja in vsebino po rubrikah: hlače, suknjič, suknja, klobuk itd. Ta posel ni bil prezapleten. A kar je pri vojakihi bilo enostavno, je bilo treba podvojiti in potrojiti, da je bilo bolj pestro in zvito in zamotano. In da je delalo čim več ljudi čim dalje.

Za take namene je bil tisti major pravi mož. Že to mu je bilo hudo, da se civilna slačila meni nič tebi nič zvežejo in odložijo po kratki manipulaciji. Mar se ne bi mogla zadeva vsaj štirikrat na leto premetati iz

kota v kot? Ne rečem, da bi morali pri tem razdelati in zopet prevezati vsak sveženj, ali tako le tu pa tam katerega bi se že dalo preizkusiti. Potem bi pa bilo važno, da se umažana ciganija nekoliko premeša. To, kar je na tem koncu mesta, se spravi na ono stran, in narobe. Ljudi je dovolj, ali pa se s službenim listom še piše po koga. Na primer: Nujno potrebujem enega podoficirja in sedem mož, med temi vsaj tri dobro pismene. Gre za očuvanje erarskih vrednot.

Da, erarske vrednote. Te pa te. Piašče je vestni major dal razvrstiti v sive in črne, oglodane, umazane, raztrgane, zakrpane, stare, zelo stare, neporabne in ne vem kake še. Dobrega pa ni bilo nobenega. Čevlje in hlače je sodil po sličnih predpisih, in bluže tudi. Samo da je tu dal še posebej podčrtati, koliko jih je iz kopriv. In vse to so morali pismeni ljudje imeti v stalni evidenci. Črtali so si z ravnili pole papirja, in zlasti važno je bilo, da so bile črte ravne in vzporedne, rubrike pa enako velike in si podobne kakor grah grahu.

Ko je bilo vse v redu načrtano in spisano, je vedno zalotil koga, ki še lepše piše. Moral se je vvesti za vegašto mizo, pa je zopet liniral in vse prepisoval, da mu je jezik uhajal. Med tem pa so magacinerji izdajali komade na novo dohajajočim, in odhajajočim so jih tudi dobivali. Tako ni bilo nikoli nič prav in točno, kar so nalinirali in napisali pod vodstvom prevestnega majorja.

Možu je šla reč silno na živce; bil je v službi noč in dan. V jutro je prišel v pisarno, pa je rekel, da se je po noči še spomnil tega ali onega, da je bilo potem treba takoj vse prevreči, kar so bili napravili prejšnji dan. Posedal je zamišljen za mizo, včasih se je vstopil na prag in je bučil v sklade v magacinu. Zgodilo se je, da je vstal od jedi sredi obeda, in se ni več vrnil. Nekega dne sem pa čul, da se mu prav meša. In res so ga spravili daleč od magacinov, liniranih pol, počenih čevljev in smrdljivih montur.

Ej, vojna; kolikor si rabila ljudi, toliko si jim usod delila.

te
ste
lov
tr

obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporočati. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Prinašamo Vam za Božič ! nekaj popolnoma novega !

Plošče in gramofon si lahko za praznike **IZPOSODITE** brez kavcije. Oglasite se pravočasno pri zastopstvu »SLAGER«, CELJE, Dečkov trg 4 (hiša g. Rustje). 3-2

Celje in okolica

Voščila in oglase za

božično številko »Nove Dobe«,

ki bo izšla v večjem obsegu in po množeni nakladi, spejemamo samo do četrta 22. t. m. do 5. popoldne.

c 17. december v Celju. Na rojstni dan Nj. Vel. kralja se je Celje odelo z državnimi zastavami. Ob 9. dopoldne se je vršilo v župni cerkvi svečano bogoslužje, ki so mu prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, oficirski zbor, rezervni oficirji, predstavniki šol, korporacij in društev ter mnogo drugega občinstva iz Celja in okolice. Ob 10. je bilo bogoslužje v pravoslavni in evangelijski cerkvi. Oddelek vojaške godbe iz Maribora je priredil od 11. do 12. dopoldne koncert na Krekovem trgu. Ob 19. se je vršila po mestu vojaška bakljada z godbo, ob 21. pa se je pričela v gornjih prostorih Narodnega doma animirana oficirska zabava.

c Božična slikarska razstava, ki sta jo otvorila umetnika gđc. Elda Piščančeva in g. Rajko Slapernik iz Ljubljane v nedeljo 18. t. m. dopoldne v dvorani Obrtnega doma v Celju, je bila že prva dva dni dobro obiskana. Razstava je zelo bogata in priporočamo vsakomur, da si jo ogleda. Zlasti posrečene so oljnaté slike gđc. Piščančeve »Dobrna«, »Solnčnice« I. in II., »Veverica«, »Sv. Jurij«, »Dalijs« in »Primorka s tamburico« ter nekatere monotonije in grafike, od Slapernikovih del pa oljnaté slike »Vitanje«, »Gorenjka«, »Slikarica«, »V šoli«, »Kopalci na Savi«, dve tihožitji, akvarela »Kranjska gora«, »Prisank in Razor« in »Akt« ter pasteli »Ljubljanski grad z Golovca«, »Žaga« in »Seno«.

c Zanimivo predavanje. Drevi ob osmih bo predaval gosp. dr. Božo Škerlj iz Ljubljane na Ljudskem vsučilišču v risalnici meščanske šole o svojem potovanju po Norveški. Gospod predavatelj bo ob predvajanju mnogih lepih skioptičnih slik opisoval deželo prelepih fjordov ter razkazoval njene krajevne in etnološke zanimivosti.

c Pisarna pomožne akcije za brezposelne in revne v Celju in okolici je razdelila v novembru za 10.240 dinarjev nakaznic za živila.

c Ekspozitura javne borze dela v Celju je prejela državno podporo za sezíjske delavce v znesku 3.500 Din.

c Celjski mestni avtobusi bodo v zbiru v petek 23. t. m., t. j. na dan pred svetim večerom, redno na vseh progah, torej tudi na progah Celje—Podsreda in Celje—Mozirje, vključ temu, da je ta dan petek.

c Celjsko godbeno društvo bo imelo svoj redni letni občni zbor drevi ob osmih v prostorih Celjskega pevskega društva v Narodnem domu.

c Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju bo imel svoj redni letni občni zbor dne 6. januarja 1933. ob 9. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma.

c Vsake Vodnikove družbe se dobe vsak delavnik od 6. do 7. zvečer v pisarni »Putnika« pri kolodvoru. Vsakdo naj prinese s seboj 2 Din za poštino.

c Društvo absolventov trgovskih v Celju ponovno poziva vse absolvente in absolventinje ter ostale inuite, da se čimprej priklase za katere bi obiskovali. Priglasil naslov: Društvo absolventov v Celju, Zagrad 90.

c Šoferski izpiti se bodo vršili v Celju v četrtek 29. t. m. Prizadeti naj se zberejo s svojimi vozili ob 8. zjutraj pred mestnim magistratom. Ev. drugi reflektanti, ki še niso vložili zadevnih prošelj, jih lahko izročijo pri tej priliki pravilno opremljene in koikovahe predsedniku komisije. Taksa za preizkušnjo znaša 180 Din.

c Smrtna kosa. V celjski bolnici so umrli: v petek 16. t. m. 56-letni dnirar Peter Jošt iz Gotovelj, v soboto 17. t. m. v starosti 29 let, g. Zmagoslav Jezernik z Gornje Huđinje, uradnik pri stavbeniku g. K. Jezerniku v Celju (pogreb simpatičnega in priljubljenega mladega moža se je vršil v ponedeljek 19. t. m. ob 15. na okoliškem pokopališču), 2-letna dninarjeva žena Neža Stvarnikova iz Tremerja in 11-letna hči ključavničarskega pomočnika Hilda Suhadolčarjeva iz Jurkloštra, v ponedeljek 19. t. m. pa dveletni posestnikov sinček Franc Sivka iz Jarmovca pri Dramljah. Bo di jim ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

c Gospodinska nadaljevalna šola v Celju je uprizorila v nedeljo 18. t. m. popoldne na šolskem odru okoliške leške narodne šole v Celju igro v treh dejanjih »Najdena hčerka« pod spretnim vodstvom g. Hvaliča. Dekleta so igrala prav dobro, posebno, če pomislimo, da so se nekatere gojenke gospodinske nadaljevalne šole kretale prvič na gledališkem odru. Prav posebno so ugajale gđc. Svetkova, Jančeva in Ričkova. Obisk je bil primeren in občinstvo je z živahnim ploskanjem odobravalo uspehi nastop gojenk gospodinske nadaljevalne šole. Želeti bi bilo, da bi nas še večkrat presenetili s tako lepimi in primernimi igrami in da bi občinstvo iz Celja in okolice to kvitiralo z do brim obiskom.

Švicarske ure, zlato, srebro, razna darila optika, originalna Zeiss-ova očala, prvovredna popraviljalnica. ANTON LEČNIK, CELJE, Glavni trg 4.

c Tatvine. V petek 16. t. m. okrog 18. je prišla 30-letna kramarica Frančiška Slugova z Gomilskega v neko manufakturno trgovino v Celju in nakupila blaga v vrednosti 696 Din. Ko so ji stregli, je v ugodnem trenutku izmaknila za 181 Din blaga. Dobila je listek, s katerim naj bi plačala pri blagajni 696 Din. Slugova pa je vzela blago in jo popihala iz trgovine, ne da bi bila plačala. Isto je storila v neki drugi manufakturni trgovini, kjer je odnesla blaga v vrednosti 149 Din. Slugovo so aretirali, ko je hotela pred hotelom Skoberne na Ljubljanski cesti vstopiti v avtobus. Izročili so jo okrožnemu sodišču. — Celjska policija je 17. t. m. aretirala 24-letno služkinjo Fani K. iz Vrbja pri Žalcu, ki je osumljena, da je ukradla svoji delodajalki gospe Wesiakovi na Ljubljanski cesti čipk, sukanca, slanine, fižola, čebule itd v vrednosti 527 Din. Fani K. je tudi osumljena, da je ukradla svoji delodajalki 5. oktobra iz sobe 1000 Din, 10. t. m. pa 2.200 Din. — V nedeljo 18. t. m. ob 13. je bil aretiran mizar ski pomočnik Henrik M. iz Kormina, ker je hotel iz predsobe nekega stanovanja na Mariborski cesti v Gaberju, kamor je prišel beračit, ukrasti suknjič in telovnik. Domači so to v zadnjem hipu opazili in obvestili policijo. — V nedeljo 18. t. m. okrog 14. je bil posestniku Simonu Naratu iz Nove vasi v Gaberju izpred neke gostilne na Kralja Petra cesti ukradeno črno pleskano kolo znamke »Puch«. Policija je aretirala dva osumljenca. Kolesa še niso našli.

c Pri zbiranju prostovoljnih prispevkov za zlato in srebrne žeblice za invalidski zastavi je nekaj naših dobrotnikov izrazilo bojazen, da bo šel zbrani denar iz dežele. Da se naše nasprotno zagotovilo dokaže, objavlja krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Celju, da mu je z ostan-

»Franc Jožefova« grenčica zvišuje sposobnost za duševno in telesno delo.

kom po obračunu pri tej akciji in z dotacijo oblastnega odbora v Ljubljani bilo mogoče za letošnjo božično podporo izdati sledeče nakaznice za jestvine: 11 po 100 Din, 37 po 50 Din, 1 po 30 Din in 6 po 25 Din ter 1 za 100 kg premoga. Marsikatera bedna vojna žrtev bo o praznikih blagovala nepoznanega dobrotnika, ki ji je pripomogel do podpore. V imenu teh vojnih žrtev se krajevni odbor še enkrat najtopleje zahvaljuje za pristo-volne prispevke vsem ustanovnikom in dobrotnikom, ki so omogočili vsaj nekoliko olajšati bedno stanje vojnih žrtev v teh težkih časih gospodarske krize. — Krajevni odbor UVI v Celju.

Dopisi

Ernest Tiran: Razbojnik Guzaj. Znani spodnještajerski hajduk izpred 50 let je danes skoro že legendarna osebnost v svoji najožji domovini. Živi še mnogo ljudi, ki so »ravbarja Guzaja« poznali. Nesrečen slučaj je vrgel Guzaja v razbojništvo, a tudi v njem si je ohranil marsikatero dobro potezo. Zanimivo snov o Guzaju, kakor živi v ustnem izročilu med ljudmi, je dramsko obdelal g. Ernest Tiran, šolski upravitelj v Ljubčani pri Celju. V soboto jo je kot premijero uprizorilo in v nedeljo ponovilo Sokolsko društvo v Št. Juriju ob juž. žel., obakrat v nabito polni dvorani. Ljudstvo iz trga in okolice je sprejelo delo z najtoplejšim priznanjem, navzoči avtor je bil deležen ovacij in cvetja. V igro so vpleteni najznačilnejši in najučinkovitejši momenti iz Guzajevega življenja, v njih je več prav ganljivih mest, zlasti v prizorih z materjo, mnogo pa je tudi šaljivih reči, tako z mačkami v Podsredi. Vloge so bile deloma v prav dobrih rokah, tako Guzaj, mati, birt, berač in še nekateri. Povsod, kjer hočejo igrati dobre in privlačne ljudske igre, bo to delo nadvse dobrodošlo. — F. C.

Glasovi iz občinstva

Zopet »Cesta na grad«

Okoliška občina je dala Cesto na grad v Zavodni, ki je bila že dolgo predmet številnih pritožb in kritik, letos temeljito posuti in urediti. Da se cesta utrdi, jo je bilo treba še naknadno zosipati. To so storili — toda s čim so jo posipali? Z materijalom, ki je bolj podoben ilovki in blatu kakor pa kamenju. Posledica je, da se pojavlja na cesti zopet blato — v veliko »veselje« voznikov in pešcev. Radovedni smo, ali bosta finančni in cestni odsek okoliškega občinskega sveta odobrila, da se ta slabi materijal plača. Kdo je prevzel materijal in dovolil, da so z njim posipali cesto, ki je bila pred zadnjim posipanjem boljša nego je sedaj?

Davkoplačevalec.

Kino

Mestni kino Celje. Ponedeljek 19. terek 20. in sredo 21. decembra: »Nikdar več ljubeznia«. Izvrsten zvočni film z godbo in petjem. V glavnih ulogah Lillian Harvey, Harry Liedtke, Feliks Bressart in Julius Falkenstein. Ne zamudite tega res dobrega filma!

Sport

SSK Celje : SK Jugoslavija 4 : 0 (2 : 0)

SSK Celje — jesenski prvak celjskega okrožja

CELJE, 19. decembra.

Hvala Bogu, da je tudi zadnja jesenska prvenstvena tekma v celjskem okrožju končana. Kakor je bilo sicer že predvideti je izšel SSK Celje kot zmagovalac iz tega srečanja in je s tem stopil na čelo prvenstvene tabele, kjer vodi sicer z enakim številom točk, toda z mnogo boljšo razliko golov.

Za tekmo je vladalo precejšnje zanimanje, saj je okoli 400 ljudi bodrilno ali pa psovaje spremljalo

Za Božič

si nabavite v upravi »NOVE DOBE« v Celju naslednje izvrstne romane:

C O N A N D O Y L E :
BOJ V MEGLI
(Baskervillski pes)

Cena samo Din 18—

J. O. C U R W O O D :
PODARJENI OBRAZ

Cena samo Din 18—

M A M I N S I B I R J A K :
BRATA GORDEJEVA

Cena samo Din 12—

Po pošti stanejo knjige 1 Din več

igro. Reči pa moramo, da je bila včerajšnja tekma ena najgrših v letošnji nogometni sezoni. Nasprotnik se je pckazal v tako grdi luči, da se skoro ne da opisati. Tako tudi del »navijačev«, ki so s skrajno sirovimi izpadi in žaljivkami proti igralcem in sočniku motili potek igre. Nekateri med njimi so šli v tem preko vseh meja dostojnosti ter dopustnosti in zares vsega začudenja vredna je bila policijska straža, ki bi morala delati red, pa se včasih menda ne zaveda svoje važne funkcije kot čuvarica javne morale in reda na sportnem igrišču.

Močno iznenadil je nastop g. Wagnerja kot sodnika pri tej burni tekmi. Kakor tudi poznamo g. Wagnerja kot resnega sportnika in brezpozgojno strogo objektivnega sodnika, moramo reči, da je mnogo tvegalo, ko je spričo skrajno nediscipliniranega moštva Jugoslavije prevzel vodstvo igre. Kljub vsem prijetljajem, ki so bili pač prav malo sportni, je igro popolnoma obvladal, in reči moramo le, da je bil napram igralcem Jugoslavije zelo popustljiv. Če bi to včeraj ne bil, bi se igra najbrže ne bila končala ali pa bi bila razlika v golih za Celje najmanj še enkrat večja. Kajti po znanju in igri soodeč bi moralo Celje zmagati z 8—10 goli. Toda tudi tako je prav. SSK Celje je dokazal, da je zares fair, da mu je samo do sporta in da tudi na najbolj sirove foule nasprotnika ni reagiral! In kakor tudi je bunke in brce težko prenesti, je bila to lepa gesta zmagovalca, ki jo visoko cenimo.

Toda pogledjmo, kako so igrali. Jugoslavija je nastopila ojačena in v drugi postavi nego pri prejšnjih tekmah. Zaigrala je tudi mnogo boljše, z vehemenco, elanom, z vidniti sovraštvom do svojega bivšega matičnega kluba, igrala pa je primitiven nogomet. Moštvo ni homogeno, še nima svojega sistema in je žal skrajno sirovo, tako da je moral sodnik proti koncu 2. polčasa izključiti dva igralca. Res dober je bil edinole vratar, ki ima za ta posel mnogo smisla in korajže.

Moštvo Celja je nastopilo v običajni postavi, le brez Opavša in Mariča. Toda njuna zamena je bila polnovredna. Krili sta bili izvrstno razpoloženi, desno mnogo premalo zaposleno. Zveza dobra, le preveč driblala je. Halfi in obramba nadvse pridni. Levi back ni bil v običajni formi. Vratarja je močno zeblo; je izvrsten v težkih, briljanten v najtežjih situacijah, lahke žoge pa žal podcenjuje. Forward je bil priden, toda je močno zaostal za igro v zadnji tekmi proti Laščanom. Močno se je poznalo Zupancu, da od zadnje blesure še ni dober; včeraj je bil zopet blesiran. Tako tudi Trifunović, ki je najbolj nevaren pred golom in nad katerim je bilo včeraj izvršenih neverjetno mnogo foulov, zato tudi ta pičli rezultat v golih. Goli so padli po Zupancu v 3., Riku v 27. minuti prvega in iz penala po Fricku v 4. ter po Ahtiku v 9. minuti drugega polčasa. Celje je bilo ves čas v absolutni premoči, na

EM. LILEK :

Slovenski šolniki v Bosni in Hercegovini

za avstro-ogrškega gospodstva od 6. novembra 1879 do 31. oktobra 1918 in za časa naše jugoslovenske vlade od 1. nov. 1918 do 1929.

(Dalje.)

Ker nisem uspel, da bi se iz mojega učbenika izpuštile nedokazane hrvaške naselitve do Bojane, zaradi katerih sta dva učenca VI. razreda Velike gimnazije sarajevske izjavila: »Mi Srbi se nečemo po Klaiču učiti zgodovine, ker po tej knjigi nas hočejo pohrvatiti«, nisem dopustil kljub pritisku vladnega svetnika Treščeca, da bi se knjiga izdala pod mojim avtorskim imenom. Leta 1905 je izšla v založbi zemaljske vlade za Bosno in Hercegovino moja »Povjestnica srednjega vijeka za nižje razrede srednjih škola u Bosni i Hercegovini«, ki sem jo tudi moral sestaviti po nalogu Zemaljske vlade za Bosno in Hercegovino, čeprav sem bil že od leta 1902. na zadarski gimnaziji; v tej knjigi sem izpuštil odlomek o Crveni Hrvatski, ravno tako tudi v učbenikih, ki so

l. 1909. in 1910. izšli na Dunaju v ces. kr. založbi šolskih knjig.

In tako so srednje šole v Bosni in Hercegovini, kakor tudi v Dalmaciji in Istri dobile prvi zgodovinski učbenik, ki je odgovarjal njihovim učnim potrebam.

Niti gospod Jeftić niti g. P. Slijepević nista bila učenca sarajevske gimnazije, vsaj maturirala nista tam. In tako nista poznala delovanja tamošnjih profesorjev; zaradi tega tudi nista kompetentna, da sodita o njihovem vzgojevanju. Če je g. Jeftić poslal gori citirani dopis iz Sarajeva »Jugoslaviji« za junij 1914 pod vtisom vesti, da so 29. maja »mostarski gimnazisti gađali dvojicu profesora mastionicom, a sutra dan da je jedan udario direktoru šamar« in da »i u tuzlanskoj gimnaziji đak šamara svog profesora, drugi pluju kateheti u lice, napadaju i ostale nastavnike«, je to razumljivo kot neko opravičilo divjih dijaških izgrediv in njihovega kulta atentatov. Ali da urednik knjige »Napor Bosne i Hercegovine za oslobođenje i ujedinjenje«, g. P. Slijepević objavlja isti dopis leta 1929. kot splošno obtožbo proti avstrijskim pedagogom, je to gotovo neumestno, in zaradi tega za nas slovenske šolnike, ki nikako nismo ubijali nacionalnega duha šolske mladine, nasprotno, ga netili,

*) Narod B. i H. za oslob. i ujed. str. 196 in 210.

v skrajni meri žaljivo. Da mi slovenski šolniki v sarajevski gimnaziji nismo ubijali nacionalnega duha šolske omladine, se razvidi najbolje iz tega, kar piše direktor Čuković v »Spomenici Prve gimnazije u Sarajevu« o književnem in političnem delovanju učencev tega zavoda od l. 1883. naprej. Leta 1896. so osnovali dijaki te gimnazije tajno društvo »Srpska svijest«, v katero so se sprejemali »samo čvrsti i sigurni karakteri«. Ustanovitelji so bili Vasilj Grdić, Milan Srškić in Nikola Stojanović. Prvi predsednik je bil nam že znani V. Grdić. K društvu so pozneje pristopili Savo Ljubibratić, Vaso Glušac (danes oba senatorja) in drugi. Seje so se pričenjale in zaključevale s himno »Bože pravde!«. Izdajali so list »Srpska svijest«, ki je imel moto: »Samo ona nam pomoči može, Sloga, kćerka Boga velikoga, Srba koja, ima petsto ljeta, Spasava od robstva prokleta«.

Na univerzah so bili bosanski Srbi najradikalnejši nacionalisti. V »Pregledu« v juniju 1929 piše M. Čuković: »Studenti iz Bosne i Hercegovine, studirajući na avstrijskim univerzitetima (najviše u Beču i Gracu) bili su u nacionalnim pitanjima radikalniji i od Srbi-janaca. Ovi posljedni često su izražavali svoje veliko čuđenje, da avstrijske škole nijesu ne samo naškodile nacionalizmu (specijalno srpskom), nego su ga još ojačale«.

(Dalje prih.)

polju in pred golom. Vzrok pičle zmage je bila bojazen igralcev pred sirovim nasprotnikom, blesiranost večine igralcev in slaba tla. Poleg tega je spremljala Celje tik pred nasprot-nikovim golom smola in pa dejstvo, da je bil Trifunović že takoj v začetku igre onesposobljen za streljanje.

Mnogo grdih stvari se je še dogo-dilo pri tej tekmi, nečastnih in ne-vrednih resnega sporta; o tem bo še razpravljajal LNP v Ljubljani.

t Sestanek nogometnih sodnikov. V četrtek 22. t. m. ob 20. bo v klubu sobi hotela »Evrope« v Celju obvezen sestanek vseh članov celjskega poverjeništvu sekcije zbora nogometnih sodnikov.

Zaradi selitve prodam kuhinjsko opravo in spalnico; tam se odda tudi **stanovanje**. Naslov v upravi »Nove Dobe«.

Odda se **stanovanje** v vili poleg gimnazije, obstoječe iz sobe z dvema posteljama in kuhinje, ali dve posamezni sobi. Naslov v upravi lista.

Dobro vino po 4 in 5 Din liter prodam iz lastnega vinograda od 5 litrov naprej. Vprašati: Celje, Ipavčeva ul. 2 pri hišniku.

Smučarji pozor! Vsakovrstne smuči dobite že od 50 Din naprej v kolarski delavnici Alojz Vrečko v Škofji vasi pri Celju pri gostilni Medved.

ŠTEFAN STRAŠEK CELJE, Kovaška ul. 1 Priporočam svojo veliko zalogo čevljev lastnega in tovarniškega izdelka. Oddajam na obroke pod lastno ceno. Popravila čevljev točno in poceni.

V najem se išče **stanovanje** z dvema ali tremi sobami za takoj. Poudbe na upravo lista pod »Preselitev«.

Velika izbira raznih keksov, oblatov, čokolade, finih bonbonov, v zalogi tudi lepe rozine, mandlji, orehova jedrca, banatska moka in vsak dan sveže čajno maslo pri tv.

Karol Loibner, Celje Pri »Zvoncu« — Kralja Petra o. 17.

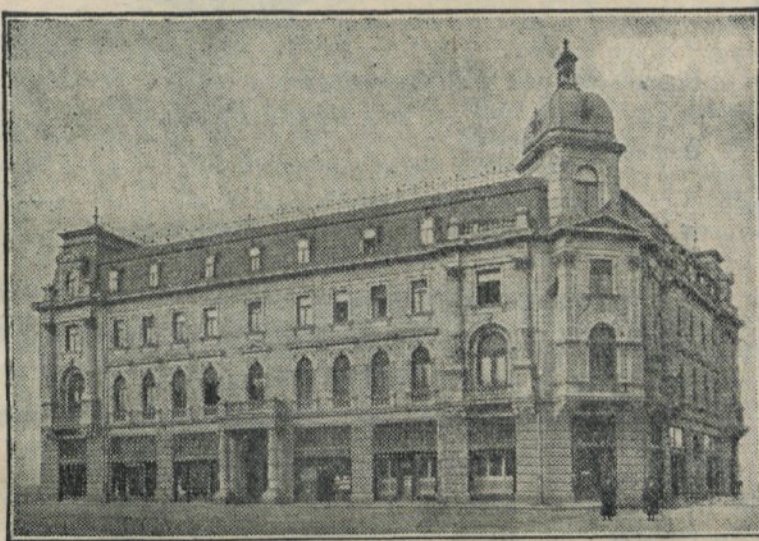
Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad Din 14.000.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenje za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici: Maribor, Šoštanj

Božična in novoletna darila, okraski za drevo, čudežne sveče, papir itd. na veliko in drobno

se dobijo v trgovini

Franc Leskovšek, Celje, Glavni trg 16

Pozor, člani bivše Vzajemne pomoči!

Podpisani nudim članom bivše Vzajemne pomoči v Ljubljani zaradi njih izgube brezplačen nasvet. V pošte pri-dejo samo taki člani, ki že posedujejo polico te pomožne blagajne bodisi za posmrtnine ali pa dote. ALOJZIJ LESKOŠEK, Celje, Razlagova ul. 5.

Okraske

za božična drevesa, čokolado, vsak dan sveže žgano kavo, čaj, rum, rozine itd. kupite prav ugodno pri tv. Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg — podružnica Gubčeva ulica 2.

Franjo Dolžan

Celje Za kresijo 4 Telefon 245

kleparstvo, vodovodne inštalacije, strelovodne naprave

Prezema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

Stavbno in pohištveno strojno mizarstvo

Franjo Jurič

Celje, Mariborska cesta 16.

Zaloga izgotovljenih metvaških krst. Polaganje in čiščenje parket-nih tal po zelo nizki ceni.

Velika pratika!

Družinska pratika!

KARL GORIČAR V.D.V. CELJE

KNJIGARNA, ZALOGA UMETNIN IN MUZIKALIJ

opozarja na bogato zalogo raznih lepih daril za

Božič in Novo leto

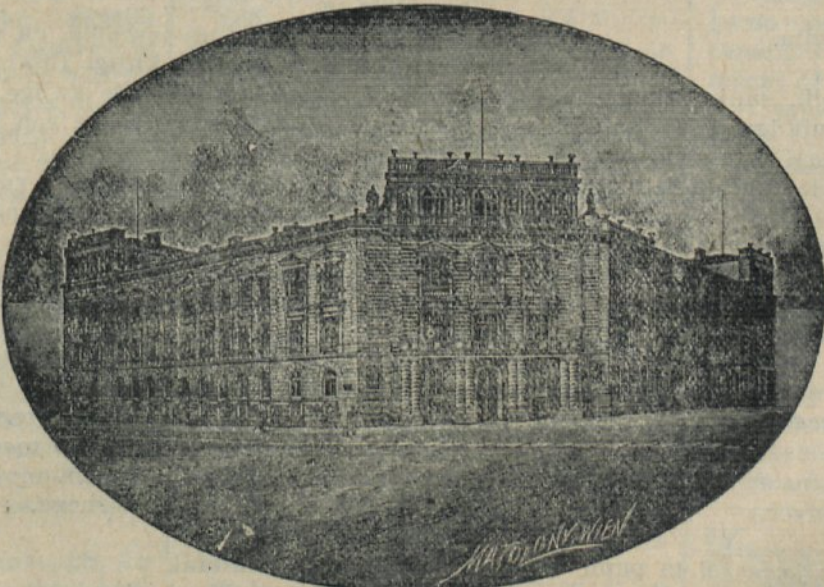
Božične in novoletne razglednice.

Cene izredno ugodne!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarno varnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica

v CELJU, KREKOV TRG (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankom rojakov v Ameriki, denarju nedo-letnih, ki ga vlagajo sodišča, ter naložbam cerkvenega in občin-skega denarja posveča posebno pažnjo

Hranilnica daje poso-jila na zemljišča po najnižji obrestni meri Vse prošnje rešuje brezplačno

Za hranilne vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

ZA BOŽIČ

NAJPRAKTIČNEJŠA DARILA

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

ZA GOSPODE

Nizki čevlji, črni in rjavi Din 165°-
Visoki čevlji, črni in rjavi Din 165°-
Lakasti orig. Goo. Welt Din 225°-

Prvovrstna kakovost
NIZKE CENE

ZA DAME

Čevlji črni in rjavi . . . Din 145°-
Čevlji lakasti Din 165°-
Čevlji kombinirani . . . Din 195°-
Čevlji semiš z lakom . . . Din 215°-

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

PODRUŽNICE:

CELJE

Kocenova ul. 2

MARIBOR

Vogal Gosposke in
Slovenske ul.

LJUBLJANA

Aleksandrova 1
Miklošičeva 14

KRANJ

Ivan Savnik

Banja Luka, Beograd, Crikvenica, Karlovac, Murska Subota, Niš,
Novi Sad, Novi Vrbas, Osijek, Sarajevo, Skoplje, Sombor, Split, Su-
botica, Šušak, Šibenik, Veliki Bečkerek, Vršac, Vukovar, Zagreb

ZA OTROKE

Čevlji z zaponko 18-27 . . . Din 45°-
Čevlji visoki 26-30 Din 85°-
Čevlji visoki 31-35 Din 105°-

Elegantna izdelava
Trpežna in zdrava obutev

MOŠKE, DAMSKE IN OTROŠKE NOGAVICE
V BOGATI IZBIRI, PO NIZKIH CENAH!

ČEVLJE

KUPUJTE
NAJBOLJŠE
DOMAČE
IZDELKE

PIERRE BENOIT:

KÖNIGSMARK

Zgodovinski roman

Poslovenil Boris Rihteršič

Po hodniku so odmevali koraki. Nekdo je potrkal na vrata. Ludwig je stopil v sobo.

»Naj mi gospod profesor oprost. Gospoda profesorja iščejo.«

Stopil je nazaj na hodnik in privedel v sobo nekega lakeja. Mislil sem, da omedlim, ko sem spoznal višnjevo in zlato livrejo velike vojvodke.

»Prosim gospoda profesorja, naj izvoli iti za mano,« mi je rekel.

Tako me je presenetila naglost odgovora na moje pismo, da sem šel brez premišljanja z njim in še klobuka nisem vzel s sabo.

Krenila sva čez park. Kam me vodi? Prišla sva do angleškega vrta in se spustila s hriba v dolino. Stopila sva mimo Melne. Njeni valovi so med vrbami in zahajajočim solncem rdečkasto žareli.

V kostanjevem grmičju je počil strel. Zazdelo se mi je, da čujem drhtenje med vejami, kakor bi padala ptica med nje.

»Naj gospod profesor izvoli vstopiti.«

Prišel sem v neke vrste zeleno sobo. Nasproti mi je stala velika vojvodka in držala v roki puško, ki se je iz nje še kadilo.

»Oprostite mi, gospod, zabavam se s streljanjem drozgov,« je preprosto rekla.

In s kretnjo je lakeja odpravila.

Bil sem sam s kraljico svojih sanj. Vedel sem, da pride do tega sestanka, toda nikdar si še v sanjah nisem mislil, da bo njegovo pozorišče ta senčnica, ki sem šel že tolikokrat mimo nje, ne da bi bil kaj slutil.

Nekaj časa me je molče opazovala. Moje vznemirjenje je bilo večje, kakor bi vam mogel povedati. Šele kasneje, dosti kasneje, sem doumel, koliko mi je koristilo. Tako drhteč govornik ne more biti nasprotnik.

Z zelo nežnim glasom, tako nežnim, da ga skoraj nisem spoznal, je naposled izpregovorila:

»Hvala, gospod Vignerte, za vaše obvestilo. Prav ste mislili, da mi noben spomin na rajnega velikega vojvodo Rudolfa ne more biti odveč.«

In dodala je:

»Ali mi lahko poveste, kako je prišel ta papir v vaše roke?«

Povedal sem ji vse podrobnosti svojega odkritja. V mojem glasu je moralo biti vznemirjenje in iskrenost, ker sem opazil, da jo je ganil.

»Gospod,« je odvrnila in njene besede so bile

41

brezmejno sladke, »če je, kakor se mi zdi, usojeno, da v bodočnosti bolj spoznava drug drugega, sem prepričana, da boste sami prišli tako daleč, da mi odpustite hladnost, ki sem vam jo doslej kazala. Ne, ne ugovarjajte. To je bilo nalašč, gospod. Ženske zmeraj hlinijo ravnodušnost. Če bi me hoteli razumeti, bi morali poznati vzroke, ki se vam o njih še ne sanja.«

Kje so vsi tisti lepi ugovori, s katerimi sem hotel odgovoriti na to frazo?

»Ali še zmeraj toliko delate, gospod Vignerte?« me je vprašala Aurora z nasmeškom, ki ni bil brez prizvoka blage ironije.

»Madame,« sem bolestno zamrmral.

»O, ne mislim vas ukrasti vašemu visokemu učencu. Spominjam se pa, da je imel veliki vojvoda, ko vas je poklical v Lautenburg, ljubezniv namen, da vas časih meni posodi. Žal mi je, da do danes nisem izrabila njegove naklonjenosti.«

Potem me je vprašala:

»Ali igrate bridge?«

»Moj Bog, tako,« sem se izgovoril in v mislih blagoslavljal Kessla in starega polkovnika Wendla, ki sem se jima moral zahvaliti za to novo pridobitev.

»Torej dobro, dragi gospod, mi igramo vsak večer bridge. Gospodična von Graffenfried, poročnik Hagen in jaz. Vi boste četrti. To je tako velika usluga, da si še misliti ne morete,« je dejala in se nasmešnila. »Odveč bi bilo, če vam rečem še to, da boste lahko prihajali, kadar vas bo volja.«

In dodala je:

»Med drugim sem tudi izvedela, da imate nekaj prav zanimivih francoskih knjig. Čitam še precej; prav rada bi spoznala tudi vaše knjige, če ne bi s tem preveč prikrajšala blage gospe von Wendel.«

Naglo sem zardel.

»Tako,« je rekla, ne da bi se za to zmenila. »Prihajali boste, kadar se vam bo zdelo, gospod Vignerte, in če bi v tem, da vas nekaj prosim, hoteli videti ponoven dokaz moje hvaležnosti, vam povem, da bi bila srečna, če bi vas mogla videti drevi okoli pol desetih.«

Priklonil sem se in stopil nazaj, tedaj pa me je s kretnjo poklicala, naj se vrnem:

»Gospod,« mi je rekla s tihim, resnim glasom, »saj razumete, da mora ostati vse to med nama.«

Med temi besedami je pokazala moje pismo, ki ga je vzela iz žepa svojega črnega, širokega površnika.

Vnovič sem se priklonil.

»Dobro, torej do svidenja drevi, gospod Vignerte, in če hočete doseči vrhunec svoje ljubeznivosti, poskusite oditi čim tiše, da ne preplašite mojih drozgov.«

Po stranski poti ob Melni sem se vrnil v palačo.

Nad sivo vodo je letal sem in tja vedomec, da jo je časih oplazil. Bil je tako zelen kakor tisti smaragd, ki sem ga med pogovorom z Aurora Lautenburško videl na njenem bledem prstu.

Igralna soba velike vojvodke je bila v prvem nadstropju v posebnem malem kabinetu v slogu Ludvika XV. Dve Boucherjevi sliki, ena Largillierova in ena najlepših Watteaujevih so mu dajale največ vrednosti. In povsod cvetje, cele gore cvetja.

Vedoč, da pride tudi Hagen, sem smatral za svojo dolžnost, da ne bom prvi. In res je manjkalo le še četrte ure do desetih, ko sem potrkal na vrata Auroro Lautenburško.

Meluzina mi je odprla:

»Kako sem srečna,« je šepnilo dražestno dekle in me prišlo za roko.

Velika vojvodka me je sprejela z nasmeškom in mi pokazala nizo, kjer je že sedela s Haginom.

Zdelo se mi je, da mora biti rdeči huzar zelo slabe volje. To prepričanje me je navdalo z radostjo in med igro sem bil z njim neizmerno vljuden.

Aurora Lautenburška je nosila nekakšno tuniko iz črne svile, ki je bila obšita okoli vratu in na okrajih rokavov s chinchillo; obleka je bila pod vratom široko izrezana in vsa posuta z zlatim nakitom; mreža iz zlatega filigrana je oklepala njene bujne svetle lase.

Igrala je razposajeno in smelo ter skoraj ves čas dobivala. Nikdar se ni ognila »contre«. Tudi Meluzina je dobro igrala. Jaz sem delal strašne napake, z največjim mirom pobiral adute in končal igro za igro z dobičkom, kakor se pač spodobi.

Neizmerno sem užival, ko sem pomislil, da je samo navzočnost velike vojvodke zadržala Hagno, da mi ni večkrat vrgel kvart v glavo.

Ko je odbila enajsta ura, je bilo prve igre konec. Velika vojvodka je vstala.

»Dečko,« je domače rekla Hagno, »kvarte vas bodo še uničile. Nisem pozabila, da je jutri pregled glavnega inšpektorja Hildensteina in da morate biti že ob šestih zjutraj pokoncu.«

In dodala je:

»Nič se ne bojte, ker naju puščate sami, saj je gospod Vignerte ljubeznivo obljubil, da ostane v najini družbi. Le pojdite spat!«

Materinsko mu je podala sabljo. Opasal jo je in me ježno pogledal, toda napravil sem se, kakor da ga ne vidim.

Meluzina von Graffenfried se je poslovila s svojim večno nedolotnim nasmeškom.

»Pojdimo v mojo sobo, ali ne?« je rekla Aurora. »Gospod Vignerte, vzemite knjige, ki ste mi jih prinesli!«
